

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 63/16
Luxembourg, 14. junij 2016

Sodba v zadevi C-308/14
Komisija proti Združenemu kraljestvu

Združeno kraljestvo lahko zahteva, da morajo prejemniki pomoči za vzdrževanega otroka in davčnega dobropisa za vzdrževanega otroka imeti pravico do prebivanja v tej državi

Čeprav se ta pogoj šteje za posredno diskriminacijo, pa je utemeljen z nujnostjo varstva financ države članice gostiteljice

Uredba o koordinaciji sistemov socialne varnosti,¹ določa vrsto skupnih načel, ki jih morajo upoštevati zakonodaje držav članic s tega področja, tako da osebe, ki uresničujejo svojo pravico do prostega gibanja in prebivanja v Uniji, niso v slabšem položaju v različnih nacionalnih sistemih, zato ker so izkoristile navedeno pravico. Eno od skupnih načel, ki jih morajo upoštevati države članice, je načelo enakosti. Na posebnem področju socialne varnosti ima načelo enakosti obliko prepovedi diskriminacije glede na državljanstvo.

Komisija je prejela številne pritožbe državljanov Unije, ki niso državljani Združenega kraljestva, ki prebivajo v Združenem kraljestvu. Ti državljani so navedli, da so pristojni britanski organi zavrnil njihove prošnje za nekatere socialne prejemke, ker niso imeli pravice do prebivanja v tej državi. Komisija je proti Združenemu kraljestvu vložila tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti, ker je menila, da zakonodaja Združenega kraljestva ni združljiva z določbami Uredbe. Komisija je namreč opozorila, da se z zakonodajo Združenega kraljestva zahteva, da se preveri, ali prosilci za nekatere socialne dajatve – med drugim za pomoč za vzdrževanega otroka in za dobropis davka za vzdrževanega otroka,² ki sta predmet te zadeve – na ozemlju Združenega kraljestva prebivajo zakonito. Komisija je menila, da je ta zahteva diskriminatorna in v nasprotju s smislom navedene uredbe, ker naj bi slednja upoštevala zgolj običajno prebivališče prosilca.

Združeno kraljestvo v odgovor na te trditve ob sklicevanju na sodbo Brey³ trdi, da lahko država gostiteljica zakonito določi, da se socialne dajatve priznajo le državljanom Unije, ki izpolnjujejo zahteve za pridobitev pravice do prebivanja na njenem ozemlju, ki so v bistvu določene v direktivi Unije.⁴ Poleg tega, čeprav je Združeno kraljestvo priznalo, da je izpolnitev zahtev za pridobitev pravice do socialnih dajatev, ki je predmet te zadeve, enostavnejša za državljane Združenega kraljestva (ker imajo ti po definiciji pravico do prebivanja), pa je pogoj pravice do prebivanja vsekakor ukrep, ki je sorazmeren za zagotovitev, da dajatve prejmejo osebe, ki so v Združenem kraljestvu dovolj integrirane.

V sodbi z današnjega dne **Sodišče zavrača tožbo Komisije.**

¹ Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72).

² Pomoč za vzdrževanega otroka (child benefit) in dobropis davka za vzdrževanega otroka (child tax credit) sta denarni dajatvi, ki se financirata iz davkov in ne iz prispevkov upravičencev. Imata skupni cilj, da prispevata k pokrivanju družinskih stroškov. Zakonodaja Združenega kraljestva za priznanje obeh dajatev zahteva, da je prosilec v Združenem kraljestvu. Ta pogoj je izpolnjen, le če: (a) se prosilec fizično nahaja v Združenem kraljestvu, (b) ima običajno prebivališče v Združenem kraljestvu in (c) ima v tej državi pravico do prebivanja.

³ Sodba Sodišča z dne 19. Septembra 2013, Brey (C-140/12).

⁴ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. Aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46).

Sodišče najprej ugotavlja, da so zadevne dajatve dajatve socialne varnosti in torej spadajo na področje uporabe Uredbe.

Dalje, Sodišče zavrača glavno trditev Komisije, da zakonodaja Združenega kraljestva nalaga dodaten pogoj, poleg pogoja običajnega prebivališča, ki je določen v Uredbi.

Sodišče v zvezi s tem opozarja, da merilo običajnega prebivališča v smislu Uredbe ni pogoj, katerega izpolnitev se zahteva za prejetje dajatev, temveč „kolizijsko pravilo“, katerega namen je preprečiti hkratno uporabo več nacionalnih zakonodaj za enak položaj in zagotoviti, da osebe, ki so izvrševale svojo pravico do prostega gibanja oseb, ne ostanejo brez zaščite. Po mnenju Sodišča Uredba ne določa skupnega sistema socialne varnosti, temveč dopušča različne nacionalne sisteme. Tako ne določa vsebinskih pogojev upravičenosti do zadevnih socialnih dajatev, ker te pogoje načeloma določi vsaka država članica s svojo zakonodajo. Sodišče v tem okviru poudarja, da **nič ne nasprotuje temu, da se zahteva, da morajo biti za dodelitev socialnih dajatev delovno neaktivnim državljanom Unije izpolnjeni pogoji za pridobitev pravice do zakonitega prebivanja v državi članici gostiteljici.**

Glede podredne trditve Komisije, da nadzor pravice do prebivanja pomeni diskriminacijo, Sodišče ugotavlja, da **pogoj pravice do prebivanja v Združenem kraljestvu uvaja različno obravnavanje**, saj tak pogoj lažje izpolnjujejo državljani te države članice, kot pa državljani drugih držav članic.

Vendar pa Sodišče meni, da je **takšno različno obravnavanje lahko utemeljeno z** legitimnim ciljem, kakršen je **nujnost varstva financ države članice gostiteljice**, če ne presega tega, kar je nujno potrebno za doseg tega cilja.

Sodišče v zvezi s tem ugotavlja, da morajo nacionalni organi preverjati zakonitost prebivanja v skladu s pogoji iz direktive o prostem gibanju državljanov. Tega preverjanja torej organi Združenega kraljestva ne izvajajo sistematično za vsako prošnjo, temveč le v primeru dvoma. Iz tega sledi, da **pogoj ne presega tistega, kar je nujno za doseganje legitimnega cilja, ki mu sledi Združeno kraljestvo, in sicer nujnost varstva svojih financ.**

OBVESTILO: Tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti lahko zoper državo članico, ki ni izpolnila obveznosti iz prava Unije, vloži Komisija ali druga država članica. Če Sodišče ugotovi, da obveznosti niso bile izpolnjene, mora ta država članica v kar najkrajšem času sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe.

Če Komisija meni, da država članica ni sprejela ukrepov, potrebnih za izvršitev sodbe, lahko vloži novo tožbo, s katero zahteva naložitev denarnih sankcij. Če pa Komisija ni bila obveščena o ukrepih za prenos direktive, lahko Sodišče na predlog Komisije sankcije naloži že v prvi sodbi.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 22964106.